

Ilisimatusarfik/
Institut for sygepleje og sundhedsvidenskab
Sygeplejerskeuddannelsen

Lektionskatalog - teori

Bachelor i sygepleje

6. semester
Hold 2013

Maj 2016

Indholdsfortegnelse

Lektionskatalog - teori.....	0
6. Semester.....	2
Oversigt over fag.....	2
Oversigt over fagenes fordeling.....	2
Sygeplejevidenskab	2
Sygeplejekursus 10	2
Introduktion til kvalitetsudvikling, metoder og strategier	3
Processer og metoder i kvalitetsudvikling, herunder evidens.....	3
Klinisk beslutningstagen, evidens og kliniske retningslinjer	3
Kvalitetsindikatorer og standarder	4
Kvalitetsudvikling med fokus på patientforløb - optimeret/accelererede og pakke forløb.....	4
Integreret kvalitetsudvikling	4
Teoretisk grundlag for dokumentation	5
Søgeteknik.....	5
Sygeplejekursus 11	5
Historisk perspektiv på videns- og kundskabsudvikling i sygeplejen	6
Sammenhængen mellem videnskabsteori og metodologi.....	6
5 lektioner.	6
Forskelligheder i forskningspositioner, paradigmer og metoder	6
Profession og fagudvikling – sygeplejeforskning og humanistisk sundhedsforskning	6
Teoretisk kundskabsudvikling i sygeplejen	7
Interaktionel sygeplejepraksis som referenceramme for omsorg og sygepleje	7
Informationskompetence og artikelanalyse	8
Samfundsvidenskab	8
Organisation og ledelse, del 2, 6. semester	8

6. Semester

Oversigt over fag

Fag	Antal ECTS	Antal lektioner
Sygeplejekursus 10	2,5	24
Sygeplejekursus 11	5	46
Organisation og ledelse 2	4,5	42

Oversigt over fagenes fordeling

Fag Uge	Sygeplejekursus 10	Sygeplejekursus 11	Organisation og ledelse 2
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			

Sygeplejevidenskab

Sygeplejekursus 10

Standarder for dokumentation, evaluering og kvalitetsudvikling af klinisk sygepleje

Antal ECTS: 2,5

Lektioner: 24

Pensum: 230 sider

Mål: Målet er, at den studerende får kendskab til strategier for klinisk kvalitetsudvikling, og forståelse for det teoretiske grundlag for dokumentation, samt tilegner sig viden om processer og metoder, der sikrer evidens og kvalitetsudvikling af den kliniske sygepleje.

Kompetenceniveau:

Intellektuel kompetence:

Kan forholde sig kritisk vurderende til centrale områder indenfor dokumentation, standarder, kvalitets- og udviklingsarbejde.

Faglig kompetence:

Er fortrolig med centrale metoder, procedurer og redskaber, der anvendes i vurderinger, handlinger og evalueringer i professionsudøvelse.

Er fortrolig med generelle dokumentationsstrategier, klassifikationssystemer og standarder indenfor sundhedsvæsenet.

Er fortrolig med metoder, processer og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde i sygepleje.

Kursusindhold: Dokumentation af sygepleje og evidens. Udvalgte sygeplejeteorier. Kvalitetsudvikling og evaluering.

Klassifikation, dokumentation, evidens, MTV, kvalitetsudvikling og evaluering
Sundhedsstyrelsen
VIPS
Forskningsdesign
Sygeplejens genstandsfelt

Undervisningsformer:

Forelæsninger/oplæg, dialog og diskussion, øvelser i studiegrupper, workshop

Eksamensform: På baggrund af sygeplejekursus 10 og 11 udarbejdes en individuel skriftlig opgave

Censur: Intern

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Strategier for klinisk kvalitetsudvikling

Introduktion til kvalitetsudvikling, metoder og strategier

3 lektioner

Litteratur:

Mainz, Jan m. fl. (2011) Hvad er kvalitet og kvalitetsudvikling. I: Mainz, Jan (red.) (2011) *Kvalitetsudvikling i praksis*. Munksgaard Danmark. (S.19 -32) (13 s.)

Randrup, Birgitte og Vibeke Krøll (2011) Begreber og terminologi I: Mainz, Jan (red.) (2011) *Kvalitetsudvikling i praksis*. Munksgaard Danmark. (S. 35 - 50) (15 s.)

Eksempler på kvalitetsudvikling: *Nakorsanut*. Nr. 1, 2009. Tema: Kvalitetssikring (kopi)

Processer og metoder i kvalitetsudvikling, herunder evidens

Klinisk beslutningstagen, evidens og kliniske retningslinjer

5 lektioner

Litteratur:

Pedersen, Preben U. (2011) Hvorfor arbejde med kliniske retningslinier i klinisk praksis?. I: Krøll, Vibeke (red.), *Kliniske retningslinier, hvordan og hvorfor*. Munksgaard Danmark (S. 25 - 36) (11s.)

Laustsen, Sussie. (2011) Evidensbaseret praksis. I: Krøll, Vibeke (red.) *Kliniske retningslinier, hvordan og hvorfor*. Munksgaard Danmark (S. 39 -48) (9s.)

Horsbøl, Trine (2011) Udvikling af kliniske retningslinier. I: Krøll, Vibeke (red.) *Kliniske retningslinier, hvordan og hvorfor*. Munksgaard Danmark (S. 51-58) (7 s.)

Hørdam, B, Pedersen, P.U. (2008): Evidens fra klinikerens perspektiv I: Hørdam, B, Overgaard, D, Pedersen, P.U: *Klinisk sygeplejeforskning*, Gad s. 10-11, 93-108 (Kopi) (17 s)

Martinsen, Kari (2006) *Skøn og evidens*. Gyldendals Bogklubber. (S. 89 – 105) (25 s.)

Kvalitetsindikatorer og standarder

3 lektioner

Litteratur:

Vibeke Krøll, Tværfaglige kvalitetsindikatorer og – standarder. Det Nationale indikatorprojekt (NIP) udfordrer sygeplejen. *Tidsskrift for Sygeplejeforskning* nr. 1/2003. Side 13-17 (5s).

Mainz, Jan m.fl. Indikatormonitorering: Mainz, Jan (red.) (2011) *Kvalitetsudvikling i praksis*. Munksgaard Danmark. (S. 197 -221) (23 s.)

Eksempel med uddrag fra: Det nationale indikatorprojekt, Apoplexi, standarder, indikatorer og prognostiske faktorer, udarbejdet af indikatorgruppen 2006 (23 s)

Case: DIH's Apopleximappe (DIH-standard)

Kvalitetsudvikling med fokus på patientforløb - optimeret/accelererede og pakkeforløb

5 lektioner

Litteratur:

Hanne Dahlerup(2008): Patientforløb i teori og praksis I: Kamp Nielsen, Birthe: *Sygeplejebogen 2 1. del*. Gads forlag 2. udgave 2008 Kap 8 s. 205- 227 (20 s.)

Hjortbak, E og B: Sammenhængende og koordinerende patientforløb. I: Danielsen, Marie: *Sundhedsvæsenet på tværs – opgaver, organisering og regulering*. Akademia 2009 kap 10 s. 231-247 (16 s.)

Vibeke Krøll(2007) Den danske kvalitetsmodel – set i et kvalitetsudviklingsperspektiv I: *Tidsskrift for Dansk Sundhedsvæsen* nr.10/ 2007. Side 294-297 (4 s.)

Kehlet Henrik: Accelererede patientforløb. En faglig og administrativ udfordring. *Ugeskrift for læger* 163/4 2001 side 420-424 (4s) kopi

Til gruppearbejde:

Norlyk, Annelise mfl.: Accelererede operationsforløb – patientens perspektiv. *Sygeplejersken* 8/2010. s. 58-62 (5 s) kopi

Egerod, Ingrid m.fl.: En pakkeløsning til patienten. *Sygeplejersken* 17/2006 s. 42-48 (7 s) kopi

Kjærsgaard, Grete m.fl.: Patientens oplevelse af et koordineret forløb. *Sygeplejersken* 9/2010 s. 52-56 (4 s) kopi

Integreret kvalitetsudvikling

2 lektioner

Litteratur:

Krøll, Vibeke: Integreret kvalitetsudvikling I: Egerod, Ingrid (red): *Dokumentation og kvalitetsudvikling* 2. udgave. Nyt Nordisk forlag Arnold Busck 2007. Side 173-187 (14 s.) (kopi)

Teoretisk grundlag for dokumentation

3 lektioner

Litteratur:

Vejledning om sygeplejefaglige optegnelser (5s.) (kopi)

Hundborg, Steen (2013). Sygeplejedokumentation. I: Steen Hundborg og Birgit Lynggaard (red.) *Sygeplejens fundament*. DSR Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck. (S. 680 – 692) (12.s) (kopi)

Lindholm, Henrik: Den elektroniske patientjournal I: Egerod, Ingrid (red) (2007): *Dokumentation og kvalitetsudvikling* 2. udgave. Nyt Nordisk forlag Arnold Busck. Kap 10 s. 117-136 (18 s.) (kopi)

Britta Søndergaard: Papirpleje, *Sygeplejersken* nr. 2/2009 side 12-15 (3s) og side 16-18 (2s) (kopi)

Søgeteknik

3 lektioner

Sygeplejekursus 11

Sygepleje som profession og videnskab, herunder sygeplejefagets videnskabsteoretiske grundlag, fagudvikling og forskning i sygeplejen

Antal ECTS: 5

Lektioner: 46

Pensum: 450 sider

Mål: Målet er, at den studerende tilegner sig grundlag for at kunne forholde sig reflekterende til sundhedsvidenskabeligt forsknings- og udviklingsarbejde.

Kompetenceniveau:

Intellektuel kompetence:

Kan opsøge, sortere, tilegne sig og vurdere forskningsbaseret viden med relevans for professionsområdet.

Kan anvende videnskabsteori og forskningsmetodologi i forskningsprojekter og kritisk vurdere empiri, teori og videnskab.

Eventuel deltagelse i forskningsprojekter.

Faglig kompetence:

Er fortrolig med metoder, processer og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklings- og forskningsarbejde og til implementering af resultater fra forsknings- og udviklingsarbejde i professionspraksis.

Kursusindhold: Der undervises i udvalgte teorier og metoder og disses videnskabsteoretiske grundantagelser og deres konsekvenser for sygeplejerskens virksomhedsområde, sygeplejerskens fagidentitet, kundskabsudvikling, forskning og sygeplejevidenskab

Sygeplejevidenskab.

Sygeplejeteori som referenceramme

Profession og fagudvikling.

Sygeplejeforskning.

Konkrete eksempler på sygeplejeforskning og -udviklingsarbejde som anskueliggør bredden og variationen inden for den sygeplejefaglige forskning.

Forskelligheder i forskningspositioner, paradigmer og metoder.

Eksamensform: På baggrund af sygeplejekursus 10 og 11 udarbejdes en individuel skriftlig opgave

Censur: Intern

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Historisk perspektiv på videns- og kundskabsudvikling i sygeplejen

4 lektioner

Litteratur:

Kirkevold, Marit (2003): *Videnskab for praksis?* København, Gads Forlag, s. 147-177.

Sammenhængen mellem videnskabsteori og metodologi

5 lektioner.

Litteratur:

Thorgård, Keld (2012): Patientperspektivets epistemologi. I: Bente Martinsen m. fl. (red.): *Patientperspektivet – En kilde til viden*. Munksgaard. S. 31-46. 15 sider

UCL-videoer om hverdagslivsinterview som metode

<http://stud.ucl.dk/ucl-learning/studiekompetencer/undersogelseskompetencer/ucl-learning-studiekompetencer-undersogelseskompetence-cases/>

Forskelligheder i forskningspositioner, paradigmer og metoder

5 lektioner.

Thisted, Jens (2015): Metodespørgsmålet og praksisfilosofien: Bidrag til en kreativ metodeforståelse. I: Jane Ege Møller, Søren S. E. Bengtsen, Karen P. Munk (red.): *Metodefetichisme – Kvalitativ metode på afveje?* Aarhus Universitetsforlag. 20 sider

Profession og fagudvikling – sygeplejeforskning og humanistisk sundhedsforskning

9 lektioner

Litteratur:

Bo-Kristensen, Kirsten (2009): Kampen om den sygeplejefaglige Identitet I: *Sygeplejersken* Nr. 8, 2009 årgang, Dansk Sygeplejeråd. (kopi)

Laursen, Per Fibæk et al (2005): *Professionalisering – en grundbog*. Roskilde universitetsforlag. 2005. s 7 – 43.

Jensen, Uffe Juul (1998): *Situationsorienteret praksis*. I: Sygdomsbegreber i praksis. Munksgaard. Side 255-284 (kopi). 29 sider

Dahlager, Lisa og Fredslund, Hanne (2001): *Hermeneutisk analyse – forståelse og forforståelse*. I: Vallgård, Signild og Koch, Lene (red.): *Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab*. Munksgaard Danmark. Side 157-181. 24 sider.

Sygeplejeforskning og udviklingsarbejde

4 lektioner

Litteratur

Hundrup, Yrsa Andersen m. fl. (2009): Effekt af ernæringsmæssig screening og intervention blandt plejehjemsbeboere. I: København, Munksgaard Danmark. *Klinisk sygepleje*, nr. 4, 23. årgang, s. 47-55 www.klinisksygepleje.dk

Norlyk, Annelise (2009): Patient i et accelereret operationsforløb. I: Holen, Mari; Winther, Bodil (red.): *Akut, kritisk og kompleks sygepleje – samfunds- og humanvidenskabelige artikler*. København, Munksgaard Danmark, s. 195-211 (kopi).

Pedersen, Preben Ulrik m. fl. (1999): Aktiv inddragelse af ældre ortopædkirurgiske patienter i egen kostforplejning øger energi- og proteinindtagelsen postoperativt. *Sygeplejersken* nr. 21. www.sygeplejersken.dk

Aagaard, Tine (2015): *Hverdagsliv med sygdom – patienters kulturelle perspektiver på sundhedspraksis i Grønland. Nogle resultater*. I: Tikiusaaq, nr. 1.

Teoretisk kundskabsudvikling i sygeplejen

3 lektioner

Litteratur:

Hall, Elisabeth OC. (2010): Sygeplejeteori – udvikling, begreber og anvendelse. I: Jørgensen, Birgit Bidstrup; Steinfeldt, Vibeke Østergaard. *Med sygeplejeteori som referenceramme – i forskning og udvikling*. København, Gads Forlag, s. 15-38.

Kirkevold, Marit (2002): Hvad slags videnskab er sygeplejevitenskapen? I: Uhrenfeldt, Lisbeth m. fl. (red.). *Fokus på sygepleje – videnskab og samfund*. København, Munksgaard Danmark, s. 56-72. (kopi).

Interaktionel sygeplejeforskning som referenceramme for omsorg og sygepleje

5 lektioner

Vidensgrundlag og centrale begreber i interaktionel sygepleje, sygeplejens to niveauer.

Grundlæggende forholde- og handlemåder i sygeplejepraksis samt perspektiver på dialektikken mellem omsorg og egenomsorg.

Litteratur:

Scheel, Merry (2005). *Interaktionel sygeplejepraksis*. 3. udgave. København: Munksgaard. Side 87-97, 127-138, 193-212, 245-262.

Elgaard Sørensen, Erik (2010): Interaktionel sygeplejepraksis som referenceramme i undersøgelsen af hospitalssygeplejerskers ledelsespraksis. I: Jørgensen og Steinfeldt: *Med sygeplejeteori som referenceramme*. Gads Forlag. s. 139- 155 (16s)

Informationskompetence og artikelanalyse

Konkrete eksempler på sygeplejeforskning og -udviklingsarbejde som anskueliggør bredden og variationen inden for den sygeplejefaglige forskning.

I faget indgår, at de studerende søger kvantitative og kvalitative forskningsartikler, som analyseres efter skema fra VIA og fremlægges for holdet.

11 lektioner, heraf 3 lektioner til repetition af informationskompetence.

Litteratur:

Artikler udleveres i undervisningen

Samfundsvidenskab

Organisation og ledelse, del 2, 6. semester

Mål: Målet er

- at den studerende får en forståelse af social- og sundhedsvæsenets organisation og funktion samt det politiske og administrative systems betydning.
- at den studerende får indføring i og viden om forskellige organisations-, administrations- og ledelsesteorier samt deres relevans og grundlag for ledelse af sygeplejen.
- at den studerende ud fra en forståelse for organisation og administration kan forvalte ressourcer, menneskelige som økonomiske ud fra en sygeplejefaglig begrundelse.

Kompetence niveau:

Faglig kompetence:

- Har kendskab til og kan redegøre for sundhedsvæsenets organisation, herunder ansvarsfordeling mellem de forskellige sektorer, afdelinger og aktører og kan analysere professionsudøvelse i lyset af organisatoriske og administrative rammer og samfundsmæssige vilkår.
- Har kendskab til og kan redegøre for forskellige ledelsesteorier og kan analysere deres betydning for den daglige ledelse af sygeplejen.

- Kan anvende ressourcestyring som redskab i den daglige planlægning.

Kursusindhold: Undervisningen giver en indføring social- og sundhedsvæsenets opbygning samt i sygeplejerskens organisatoriske indplacering og en indføring i de administrative og ledelses- og udviklingsmæssige opgaver, sygeplejersken har. Organisering af primær og sekundær sundheds-tjeneste samt organisationskulturelle aspekter og deres betydning. Administration og ledelse af sygeplejen samt udvikling og ressourcestyring i sundhedsvæsenet.

Undervisningsformer:

Forelæsninger, oplæg til opgaver, opgaver
Ledelsesspil

Eksamen: Skriftlig individuel prøve i organisation og ledelse
Bedømmelse: Ekstern censur. GGS-skala

Antal ECTS: 4,5

Lektioner: 42

Pensum: 405 sider (345)

Centrale elementer:

Organisations- og ledelsesteori:

- Indføring i organisations- og ledelsesteoriernes historiske udvikling og deres aktuelle anvendelse
- Præsentation af forskellige organisations- og ledelsesteorier, samt disses konkrete anvendelse inden for sundhedsvæsenet og sygeplejen
- Præsentation af organisationskulturelle aspekter og teorier om forandring.

Administration og ledelse af sygeplejen:

- Mål og rammestyring
- Arbejdstilrettelæggelse
- Plejeformer og deres indflydelse på kontinuitet og kvalitet
- Normering
- Personalepolitik
- Fagligt og tværfagligt samarbejde
- Gruppelederen
- Organisationens indflydelse på kontinuitet og kvalitet
- Den daglige ressourcestyring

Udvikling og ressourcestyring:

- Dokumentation (gennemgås på sygeplejekursus 10)
- Principper for standarder (gennemgås på sygeplejekursus 10)
- Referenceprogrammer
- Accelererende patientforløb
- Teknologivurdering (gennemgås på sygeplejekursus 10)

Litteratur:

Benner, Patricia (1999): *Fra Novice til ekspert*. Munksgaard, s. 29-49, 55, 135-148 (34s) (kopi)

Bendix, Henrik W et al. 2012): *Hospitalsledelse*, Gyldendal, København, s. 356-377 (21s) (kopi)

Dalsted, Rikke Juul (2014): Sygeplejerskens rolle i det tværprofessionelle patientforløb; I: Eldrup, Dorte S og Glassock, Tine (red.): *At lede sygepleje, sygeplejerskens virksomhedsområde*, Gads Forlag, Kbh. s. 205-214 (9s)

- Danielsen, Marie (2013): Organisering og organiseringsformer i sundhedsvæsenet I: Hjortbak, Bjarne Rose (red): *Sundhedsvæsenet på Tværs*. Munksgaard, København, s. 191-209 (18s)
- Eldrup, Dorte S og Schrader Anne-Marie (2014): Plejeformer og kontaktpersonsordning; I: Eldrup, Dorte S og Glassock, Tine (red.): *At lede sygepleje, sygeplejerskens virksomhedsområde*, Gads Forlag, Kbh.,s. 111-137 (26 s)
- Glassock, Tine og Seerup Anni (2014): Kompetence; I: Eldrup, Dorte S og Glassock Tine (red.): *At lede sygepleje, sygeplejerskens virksomhedsområde*, Gads Forlag, Kbh. s.37-62 (25s)
- Holm, Søren (2007): Medicinsk teknologivurdering I: Egerod, Ingrid (red): *Dokumentation og kvalitetsudvikling*. 2. udgave. Nyt Nordisk forlag Arnold Busck. 126-135 (9s)
- Jacobsen, Dag Ingvar og Jan Thorsvik (2008): *Hvordan organisationer fungerer*. Hans Reitzels Forlag. 2. udgave. Kap 3: Organisationsstruktur s. 57-108 (50 s.) Kap 12 ledelse i organisationer s. 367-409 (42s).
- Jensen, Anette R og Uhrenfeldt, Lisbeth (2013): Organisering og ledelse af praksis; I: Hjortbak, Bjarne Rose (red): *Sundhedsvæsenet på Tværs*. Munksgaard, København, s. 211-228 (17s)
- Just, Eva (2013): Tværfaglighed; I: Hjortbak, Bjarne Rose (red): *Sundhedsvæsenet på Tværs*. Munksgaard, København, s.171-188 (17s)
- Kehlet, Henrik (2001): Accelererede operationsforløb – en faglig og administrativ udfordring, I: *Tidsskrift for Den norske lægeforening*, nr. 7, vol. 121, s. 812-815 (4s)
- Michelsen, Else Marie (2011); Afdelingssygeplejersken – faglighed i ledelse af afsnittet. I: Uhrenfeldt, Lisbeth og Elgaard Sørensen, Erik: *Sundhedsfaglig ledelse*. Gads forlag s. 145-156 (11s) (kopi)
- Munck, Anne (2014): Ledelse; I: Eldrup DS og Glassock T (red.): *At lede sygepleje, sygeplejerskens virksomhedsområde, ledelse, forandring*, kap. 1 s. 15-36 (21 s)
- Møller Pedersen, Kjeld (red) (2005): *Sundhedsvæsenets økonomi, organisation og ledelse*. Gads forlag. Kapitel 7: Sygepleje og ledelse kapitel, s. 228-248 (20s)
- Odgaard, Eva et al. (2011): Fra stuegang til familiecentreret patientsamtale, Sygeplejersken nr. 13, s. 66-72 (6 s.) <http://www.dsr.dk/Sygeplejersken/Sider/SY-2011-13-66-1-Fag.aspx> (søgt 29.04.2015)
- Dansk Selskab for Apoplexi (2013): Referenceprogram for behandling af patienter med apopleksi og TCI
<http://www.dsfa.dk/wp-content/uploads/REFERENCEPROGRAMFINAL20131.pdf> (søgt 29.04.2015) (128 s. skimmes)
- Rhode, P., Krøll, V. & Mainz, J. (2011): Patientforløb som sundhedsvæsenets udfordring. I: J. Mainz et al. (red.). *Kvalitetsudvikling i praksis*. Kbh.: Munksgaard, Danmark, s. 99-111(12s)
- Stuegang, en medicinsk teknologivurdering med fokus på vidensproduktion (uddrag)*

DSI rapport 2006. 02. Sundhedsstyrelsen 2006. (ca. 20s).

<http://sundhedsstyrelsen.dk/publ/Publ2006/CEMTV/Stuegang/Stuegang.pdf> (søgt 30.04.15)

I alt opgivet 460 sider